

ρητορικά κείμενα και πολιτικός λόγος

αξιοποίηση στα αρχαία ελληνικά (ρητορικός λόγος) και στην έκθεση έκφραση (γ' λυκείου, η πειθώ στον πολιτικό λόγο)

Παρακολουθήστε το σύντομο απόσπασμα από ομιλία στη Βουλή ([εδώ](https://www.youtube.com/watch?v=atRnuUsK6lE))

<https://www.youtube.com/watch?v=atRnuUsK6lE>

Αρχαία Β', ρητορικά κείμενα

Ζητάμε από τους μαθητές

1. Να ακούσουν προσεκτικά και να γράψουν τα λόγια που λέει ο Α. Παπανδρέου.
2. Να το αξιολογήσουν ως προς τους σκοπούς που έχει η εισαγωγή/ προοίμιο ενός λόγου. Ακόμη, να κρίνουν αν αξιοποιούνται "πίστεις" στο σύντομο απόσπασμα. (αρχαία β' λυκείου, ρητορικά κείμενα)
3. Να μελετήσουν το παρακάτω κείμενο και να το αξιολογήσουν ως προς τους σκοπούς του προοιμίου
Κύριοι βουλευτές, δεν απέχω πολύ από το να χρωστώ ευγνωμοσύνη στον κατήγορο, επειδή μου ετοίμασε αυτή εδώ τη δίκη. Γιατί, ενώ πρωτότερα δεν είχα αφορμή, με βάση την οποία να λογοδοτήσω για τη ζωή μου, τώρα da εξαιτίας του έχω πάρει (αφορμή). Και θα προσπαθήσω να σας αποδείξω με το λόγο μου ότι απ' τη μια αυτός λέει ψέματα και απ' την άλλη ότι έχω ζήσει μέχρι σήμερα άξιος πιο πολύ για έπαινο παρά για φθόνο· γιατί, νομίζω πως ετούτος δε μου ετοίμασε για κανένα άλλο λόγο αυτήν εδώ τη δίκη παρά μόνο από φθόνο.
4. Να δουλέψουν την αρχή από το προοίμιο του λόγου Υπέρ Αδυνάτου:
[1] Οὐ πολλοῦ δέω χάριν ἔχειν, ὃ βουλὴ, τῷ κατηγορῶ, ὅτι μοι παρεσκεύασε τὸν ἀγῶνα τουτονί. πρότερον γὰρ οὐκ ἔχων πρόφασιν ἐφ' ἧς τοῦ βίου λόγον δοίην, νυνὶ διὰ τοῦτον εἴληφα. καὶ πειράσομαι τῷ λόγῳ τουτονὸν μὲν ἐπιδείξαι ψευδόμενον, ἐμαυτὸν δὲ βεβιωκότα μέχρι τῆσδε τῆς ἡμέρας ἐπαίνου μᾶλλον ἄξιον ἢ φθόνου· διὰ γὰρ οὐδὲν ἄλλο μοι δοκεῖ παρασκευάσαι τόνδε μοι τὸν κίνδυνον οὗτος ἢ διὰ φθόνον.
5. Να βρουν τα κοινά σημεία με την αρχή από το προοίμιο του λόγου Υπέρ Μαντιθέου:
[1] Εἰ μὴ συνήδη, ὃ βουλὴ, τοῖς κατηγοροῖς βουλομένοις ἐκ παντὸς τρόπου κακῶς ἐμὲ ποιεῖν, πολλὴν ἂν αὐτοῖς χάριν εἶχον ταύτης τῆς κατηγορίας· ἡγοῦμαι γὰρ τοῖς ἀδίκως διαβεβλημένοις τούτους εἶναι μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίους, οἵτινες ἂν αὐτοὺς ἀναγκάζωσιν εἰς ἔλεγχον τῶν αὐτοῖς βεβιωμένων καταστῆναι.

Ἐκθεση γ' λυκείου, η πειθώ στον πολιτικό λόγο

Ζητάμε από τους μαθητές

1. Να ακούσουν προσεκτικά και να γράψουν τα λόγια που λέει ο Α. Παπανδρέου.
2. Να αναγνωρίσουν τους τρόπους πειθούς στο σύντομο απόσπασμα και με ποια μέσα επιτυγχάνονται. (έκθεση γ' λυκείου)
3. Να μελετήσουν το παρακάτω κείμενο, αρχή από το προοίμιο του λόγου Υπέρ Αδυνάτου, και να κρίνουν πόσο πετυχημένο είναι:
Κύριοι βουλευτές, δεν απέχω πολύ από το να χρωστώ ευγνωμοσύνη στον κατήγορο, επειδή μου ετοίμασε αυτή εδώ τη δίκη. Γιατί, ενώ πρωτότερα δεν είχα αφορμή, με βάση την οποία να λογοδοτήσω για τη ζωή μου, τώρα da εξαιτίας του έχω πάρει (αφορμή). Και θα προσπαθήσω να σας αποδείξω με το λόγο μου ότι απ' τη μια αυτός λέει ψέματα και απ' την άλλη ότι έχω ζήσει μέχρι σήμερα άξιος πιο πολύ για έπαινο παρά για φθόνο· γιατί, νομίζω πως ετούτος δε μου ετοίμασε για κανένα άλλο λόγο αυτήν εδώ τη δίκη παρά μόνο από φθόνο. (μτφρ. Γ.Α. Ράπτης)
4. Να βρουν τα κοινά σημεία με την αρχή από το προοίμιο του λόγου Υπέρ Μαντιθέου:

Κύριοι βουλευτές, αν δε γνώριζα καλά ότι οι κατήγοροι θέλουν να με βλάψουν με κάθε τρόπο, θα τους χρωστούσα μεγάλη ευγνωμοσύνη γι' αυτή την κατηγορία. Γιατί νομίζω ότι, για όσους έχουν συκοφαντηθεί άδικα, αυτοί είναι αίτιοι πολύ μεγάλων αγαθών, που θα τους ανάγκαζαν να λογοδοτήσουν για τις πράξεις της ζωής τους. (μτφρ. Γ.Α. Ράπτης)

5. Να σκεφτούν πως μπορούν να αξιοποιήσουν σε δικά τους κείμενα ρητορικά σχήματα που θεωρούν πετυχημένα.